

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA REPUBLIKE HRVATSKE
RAVNATELJSTVO CIVILNE ZAŠTITE

ZAŠTITA KULTURNE BAŠTINE GRADA ZAGREBA U KRIZNIM UVJETIMA

Zagrebački Velesajam, ZICER, Paviljon 12/I, 13. prosinca 2019.

**MUP RCZ – Segmenti zaštite kulturne baštine
u kriznim uvjetima**

Pripremio: Niko Fabris

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA REPUBLIKE HRVATSKE RAVNATELJSTVO CIVILNE ZAŠTITE

Strategija nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske (N.N. 73/2017)

IV. STRATEŠKI CILJEVI, INSTRUMENTI I MEHANIZMI NJIHOVA OSTVARIVANJA

C. Nacionalni identitet, međunarodni ugled i utjecaj Republike Hrvatske

***„ ... Hrvatski nacionalni i kulturni identitet
temelj je hrvatske države i društva ... „***

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA REPUBLIKE HRVATSKE
RAVNATELJSTVO CIVILNE ZAŠTITE

SADRŽAJ:

- 1. PREVENTIVNI SEGMENTI ZAŠTITE**
- 2. OPERATIVNI SEGMENTI ZAŠTITE**
- 3. ZAKLJUČAK**

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA REPUBLIKE HRVATSKE RAVNATELJSTVO CIVILNE ZAŠTITE

1. Preventivni segmenti zaštite:

1.a. Pravni okvir (zakoni, uredbе, pravilnici, smjernice, itd.)

- **Zakon o sustavu civilne zaštite** (NN 82/15, 118/18)
- **Zakon o kritičnim infrastrukturama** (NN 56/13) od 18.05.2013.

1.b. Upravljanje rizicima (analiza rizika, sigurnosni dokumenti, odgovornosti i obveze, itd.)

1.c. Aktivnosti u zaštiti kulturne baštine (angažiranje volontera, osposobljavanje, koordinacija i uvezanost sustava, tečnost operativnih procedura, naučene lekcije, najbolja praksa, konferencije, seminari, radionice itd.)

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA REPUBLIKE HRVATSKE
RAVNATELJSTVO CIVILNE ZAŠTITE

1. Preventivni segmenti zaštite:

1.a. Pravni okvir

ZAKON O SUSTAVU CIVILNE ZAŠTITE

(N.N. 82/15, 118/18)

- Civilna zaštita je sustav organiziranja sudionika, operativnih snaga i građana za ostvarivanje zaštite i spašavanja ljudi, životinja, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša u velikim nesrećama i katastrofama i otklanjanja posljedica terorizma i ratnih razaranja (čl.1.)
- Spašavanje materijalnih i kulturnih dobara je skup organiziranih i koordiniranih aktivnosti koje se provode radi sprječavanja oštećivanja i/ili uništavanja materijalnih i kulturnih dobara (čl. 3.)
- Utvrđene su obveze Ministarstva kulture u izradi Procjene rizika na području nadležnosti, u izradi planskih dokumenata, te u određivanju pravnih osoba od interesa za kulturnu baštinu (čl. 14.)

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA REPUBLIKE HRVATSKE RAVNATELJSTVO CIVILNE ZAŠTITE

1. Preventivni segmenti zaštite:

1.a. Pravni okvir

ZAKON O KRITIČNIM INFRASTRUKTURAMA

(N.N. 56/13) na snazi od 18.05.2013.

- **Sektori nacionalnih kritičnih infrastruktura mogu biti osobito:
10. Nacionalni spomenici i vrijednosti (čl.4.)**
- **Vlada RH posebnom odlukom određuje sektore iz kojih središnja tijela državne uprave identificiraju pojedine nacionalne kritične infrastrukture (čl.5.)**
- **Odluka Vlade RH o određivanju sektora iz kojih središnja tijela državne uprave identificiraju nacionalne kritične infrastrukture te liste redoslijeda sektora kritične infrastrukture (N.N. 108/13)**

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA REPUBLIKE HRVATSKE RAVNATELJSTVO CIVILNE ZAŠTITE

1. Preventivni segmenti zaštite:

1.b. Upravljanje rizicima

ZAKON O SUSTAVU CIVILNE ZAŠTITE (N.N. 82/15, 118/18)

- **Upravljanje rizicima znači preventivne i planske aktivnosti usmjerene na umanjivanje ranjivosti i ublažavanje negativnih učinaka rizika (čl.3.)**
- **Sustav civilne zaštite redovno djeluje putem preventivnih i planskih aktivnosti, razvoja i jačanja spremnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite (čl.6.)**

ZAKON O KRITIČNIM INFRASTRUKTURAMA (N.N. 56/13) na snazi od 18.05.2013.

- **Operatori pojedine kritične infrastrukture dužni su izraditi analizu rizika, kao podlogu za izradu Sigurnosnog plana (čl.11.)**
- **Operatori kritičnih infrastrukture dužni su izraditi Sigurnosni plan vlasnika/upravitelja koji obuhvaća mjere zaštite i osiguranja nastavka poslovanja kritične infrastrukture i isporuke usluga i roba (čl.12.)**

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA REPUBLIKE HRVATSKE RAVNATELJSTVO CIVILNE ZAŠTITE

1. Preventivni segmenti zaštite:

1.c. Aktivnosti u zaštiti kulturne baštine

ZAKON O SUSTAVU CIVILNE ZAŠTITE

(N.N. 82/15, 118/18) na snazi od 01.01.2019.

- Ministarstvo kulture dužno je u okviru svog djelokruga radi učinkovitog funkcioniranja sustava civilne zaštite izvršavati i provoditi mjere pripravnosti iz svog djelokruga radi učinkovitog reagiranja u katastrofama, sukladno specifičnostima izvanrednog događaja (čl.14.)

ZAKON O KRITIČNIM INFRASTRUKTURAMA

(N.N. 56/13) na snazi od 18.05.2013.

- Zaštita kritične infrastrukture označava aktivnosti koje imaju za cilj osigurati funkcionalnost, neprekidno djelovanje i isporuku usluga/robe kritične infrastrukture te spriječiti ugrožavanje kritične infrastrukture (čl.2.)

2. Operativni segmenti zaštite:

2.a. Tehnički (lokacija - prema analizi rizika, projekti – tehnička dokumentacija, norme i standardi, itd.)

2.b. Konstrukcijski (zakoni, uredbe, pravilnici, smjernice, EU norme i standardi, itd.)

2.c. Organizacijski (koordinacija i uigranost sustava, naučene lekcije, najbolja praksa, osposobljavanje, konferencije, seminari, radionice itd.)

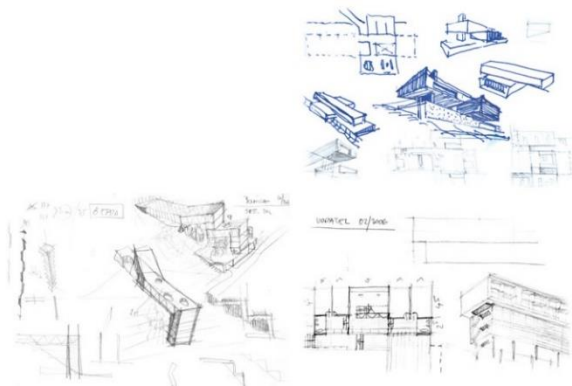

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA REPUBLIKE HRVATSKE
RAVNATELJSTVO CIVILNE ZAŠTITE

2. Operativni segmenti zaštite:

2.a. Tehnički

- **Lokacija objekta kulturne baštine i objekti u kojima se kulturna baština čuva** (muzeji, arhivi, biblioteke, galerije, arheološka nalazišta itd.)
- **Dokumenti vezani za izgradnju** (skice, idejni projekti, posebni uvjeti, projekti za lokacijsku i građevnu dozvolu, izvedbeni projekti, itd)
- **Izgradnja i ugrađeni materijali i oprema** (sukladno propisima, EU normama i standardima, vatrodojava, temperatura, vlaga, svjetlo i dr.)
- **Rekonstrukcija i adaptacija postojećeg objekta kulturne baštine** (sukladno propisima, EU normama i standardima, vatrodojava, temperatura, vlaga, svjetlo i dr.)

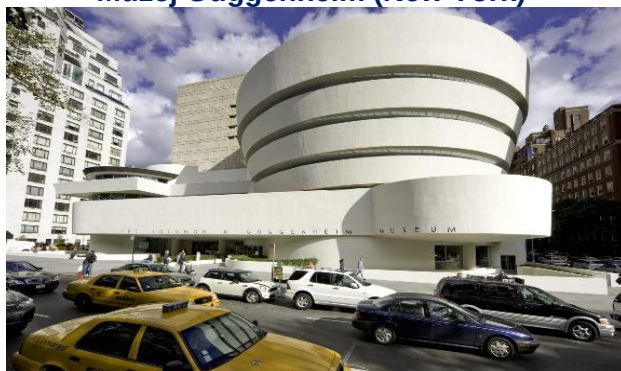

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA REPUBLIKE HRVATSKE RAVNATELJSTVO CIVILNE ZAŠTITE

2. Operativni segmenti zaštite: 2.b. Konstrukcijski

- **Betonski**

Muzej Guggenheim (New York)

- **Stakleni**

Muzej Louis Vuitton (Pariz)

- **Metalni**

Muzej Guggenheim (Bilbao)

- **Kombinirani**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica (Zagreb)

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA REPUBLIKE HRVATSKE RAVNATELJSTVO CIVILNE ZAŠTITE

2. Operativni segmenti zaštite:

2.c. Organizacijski

ZAKON O SUSTAVU CIVILNE ZAŠTITE

(N.N. 82/15, 118/18) na snazi od 01.01.2019.

- Reagiranje operativnih snaga sustava civilne zaštite nastavlja se na djelovanje žurnih službi i redovnih snaga JLP(R)S kada one nisu u mogućnosti spriječiti nastanak i/ili razvoj velike nesreće i katastrofe (čl.6.)

ZAKON O KRITIČNIM INFRASTRUKTURAMA

(N.N. 56/13) na snazi od 18.05.2013.

- Operatori identificiranih (određenih) kritičnih infrastruktura izravno su odgovorni za upravljanje i zaštitu kritičnih infrastruktura u svim uvjetima (čl.7.)

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA REPUBLIKE HRVATSKE RAVNATELJSTVO CIVILNE ZAŠTITE

3. Zaključno

3.a. Moguće prijetnje kulturnoj baštini;

- **Požar**

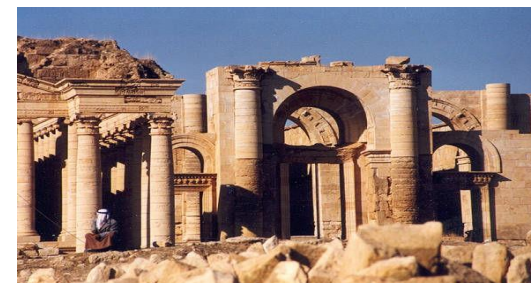
- **Cyber napad**

- **Poplava**

- **Terorizam**

- **Potres**

- **Ratni napad**

3. Zaključno

3.b. Postupanje u kriznim uvjetima;

Pravovremena i ispravna reakcija u kriznim uvjetima zahtijeva prethodne aktivnosti;

- **Prevenciju** (procjena rizika, Plan djelovanja CZ, Standardni operativni postupci - SOP, formiranje stručnih timova, volontera i operativnih snaga, preventivne mjere za sprečavanje nastanak nesreće, oprema za postupanje u krizi)
- **Definiranje prioriteta** (prioritizacija kulturnih dobara, izmještanje kulturnih dobara na adekvatnu lokaciju)
- **Obuku** (operativne vježbe i simulacije svih dionika u sustavu, dobrovoljaca i operativnih snaga upravljanja rizikom)

koje su od presudne važnosti za upravljanje u kriznim uvjetima.

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA REPUBLIKE HRVATSKE RAVNATELJSTVO CIVILNE ZAŠTITE

3. Zaključno

3.c. Uloga RCZ MUP-a u kriznim uvjetima;

- Procjena rizika – Kulturne baštine
- Strategija upravljanja rizicima od katastrofa
- Plan djelovanja civilne zaštite – Kulturne baštine
- Implementacija odredbi Zakona o kritičnim infrastrukturama
- Suradnja s JLP®S na izradi Procjene rizika i Planova djelovanja CZ
- Definiranje materijalnih i kadrovskih sposobnosti RH u zaštiti kulturne baštine
- Popunjavanje specijalističkih timova sa specifičnim znanjima
- Suradnja na provedbi učinkovitije zaštite kulturne baštine

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA REPUBLIKE HRVATSKE RAVNATELJSTVO CIVILNE ZAŠTITE

Iz svega navedenog proizlazi da:

„ ... Preventivne mjere sustava sigurnosti moraju biti ugrađena sastavnica kulturne baštine, a ne njezin izdvojeni dio ... “

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA REPUBLIKE HRVATSKE
RAVNATELJSTVO CIVILNE ZAŠTITE

HVALA NA PAŽNJI !

SEKTOR ZA SMANJENJE RIZIKA OD KATASTROFA
Služba za planiranje

NIKO FABRIS
voditelj Službe

Mob: + 385 91 112 1258
E-mail: nfabris@mup.hr
Tel: + 385 1 3855 913
Fax: + 385 1 3855 935